

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการทดลองและวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้วิจัยจึงกำหนดใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังนี้

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

SS แทน ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง

MS แทน ค่าความแปรปรวน

df แทน ระดับขั้นของความเป็นอิสระ

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงค่าเอฟ

* แทน คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

I แทน ระยะของการทดลอง

G แทน กลุ่ม

I X G แทน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการกับระยะของการทดลอง

Source of variation แทน แหล่งความแปรปรวน

SQRT (MSe/n) แทน MS_{error}

n

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ ระยะก่อน
การทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคะแนนความฉลาดทาง
อารมณ์ ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

ตอนที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ตอนที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ภายในกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ แต่ละกลุ่มด้วยตารางและภาพประกอบดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะ ติดตามผล ของนักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ กลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
คนที่	ระยะ		คนที่	ระยะ	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	277	376	1	372	375
2	418	450	2	408	419
3	389	405	3	392	401
4	408	460	4	441	441
5	428	441	5	354	353
6	434	441	6	371	373
รวม	2,354	2,573		2,338	2,363
$\bar{X}$	392.33	428.83		389.67	393.83
S.D.	58.70	31.86		31.33	32.64

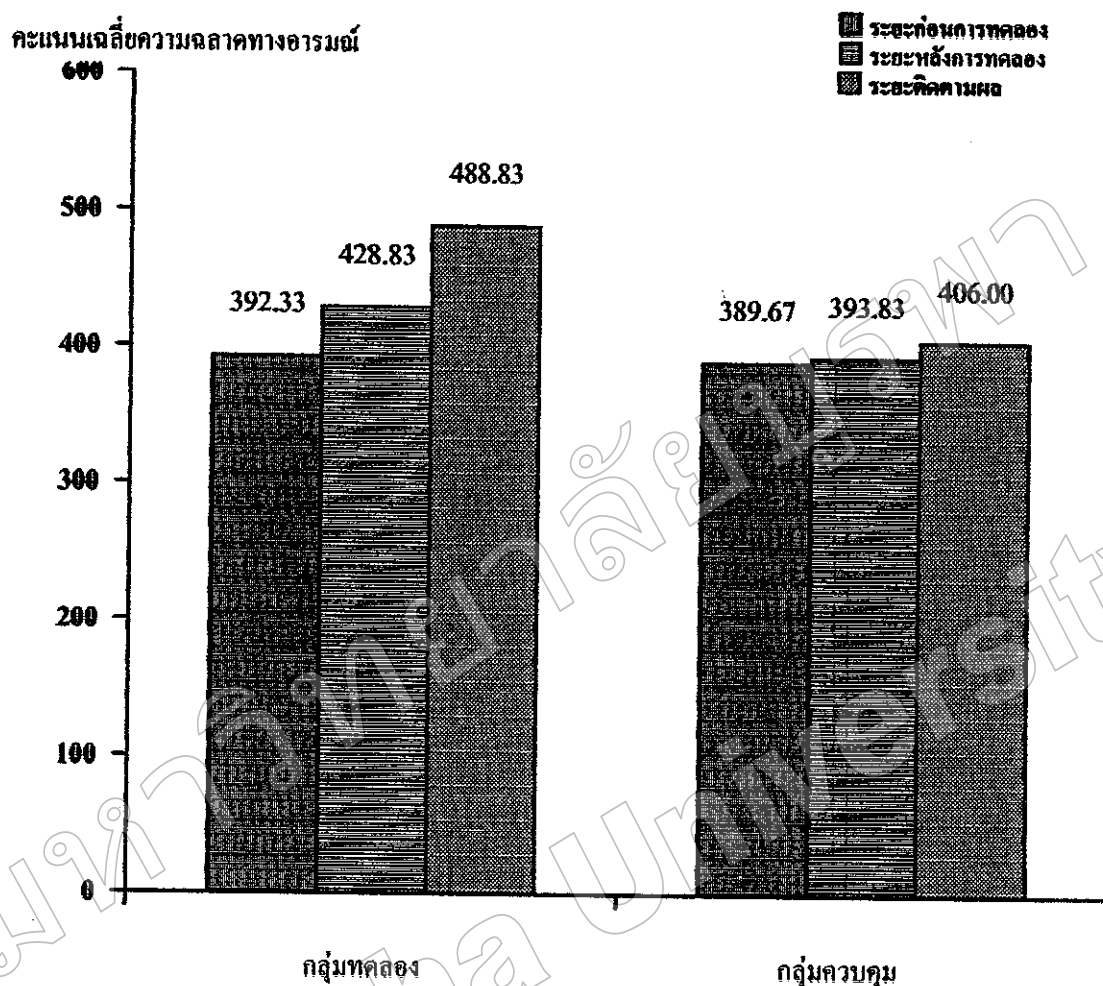
จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ในระยะก่อนการทดลอง ระยะ หลังการทดลอง และระยะติดตามผลของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ เป็น 392.33, 428.83 และ 488.83 ตามลำดับ และนักเรียนกลุ่มควบคุมเป็น 389.67, 393.83 และ 406.00 ตามลำดับ นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบในระยะก่อนการทดลอง หลัง การทดลอง และติดตามผล มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 58.70, 31.86 และ 88.99 ตามลำดับ และ กลุ่มควบคุมมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล เป็น 31.33, 32.64 และ 25.77 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์
ของนักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม ในระยะต่าง ๆ
ของการทดลอง

กลุ่ม	ระยะการทดลอง	$\bar{X}$	S.D.	N
กลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการ ให้เทคนิคแม่แบบ	ก่อนการทดลอง	392.33	58.70	6
	หลังการทดลอง	428.83	31.86	6
	ติดตามผล	488.83	88.99	6
กลุ่มควบคุม	ก่อนการทดลอง	389.67	31.33	6
	หลังการทดลอง	393.83	32.64	6
	ติดตามผล	406.00	25.77	6

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ และนักเรียนกลุ่ม
ควบคุม ในระยะก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์เป็น 392.33 และ 389.67 มี
ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็น 58.70 และ 31.33 ในระยะหลังการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยความ
ฉลาดทางอารมณ์เป็น 428.83 และ 393.83 มีความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็น 31.86 และ 32.64 ส่วน
ในระยะติดตามผล มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ เป็น 488.83 และ 406.00 ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐานเป็น 88.99 และ 25.77 ตามลำดับ

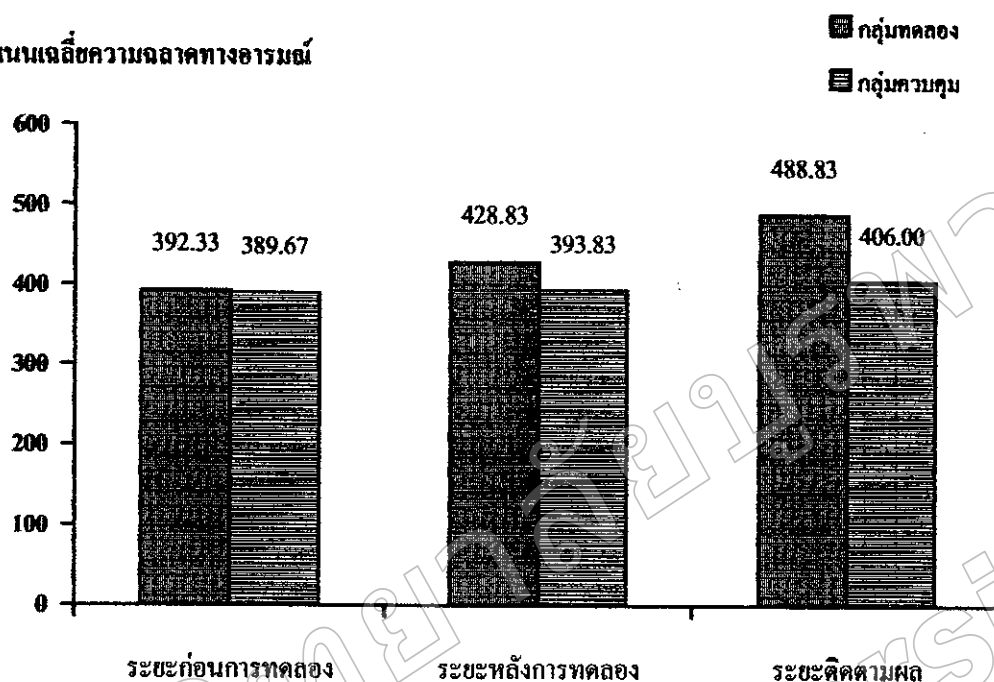
นั่นคือ ระยะก่อนการทดลองคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนทั้งสอง
กลุ่มมีค่าใกล้เคียงกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทาง
อารมณ์ในกลุ่มทดลองมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าการใช้โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาความ
ฉลาดทางอารมณ์ให้เพิ่มขึ้นและคงทนนานได้ ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทาง
อารมณ์ใกล้เคียงกันทุกระยะ

ภาพที่ 4 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มควบคุมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

จากภาพที่ 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ ก่อนการทดลองเป็น 392.33 ระยะหลังการทดลองเป็น 428.83 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง 36.50 ส่วนระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ 488.83 เพิ่มขึ้นกว่าระยะก่อนการทดลอง 95.50 และสูงกว่าระยะหลังการทดลอง เท่ากับ 60.00 นักเรียนกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ ก่อนการทดลอง เป็น 389.67 ระยะหลังการทดลองเป็น 393.83 ซึ่งสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง 4.16 ส่วนระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ 406.00 ซึ่งสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง 16.33

คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์

ภาพที่ 5 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ในระยะต่าง ๆ ของ การทดลองในกลุ่มนักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและกลุ่มควบคุม

จากภาพที่ 5 พบว่าระยะก่อนการทดลอง นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม 2.66 ระยะหลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ สูงกว่ากลุ่มควบคุม 35.00 และในระยะติดตามผล นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแบบแบบ มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม 82.83

ตอนที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะของการทดลอง

ตารางที่ 6 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

Source of variation	df	SS	MS	F
Between subjects	11	62300.08		
Group (G)	1	14520.25	14520.25	3.03
SS w/in groups	10	47779.83	4777.98	
Within subjects	24	57034.65		
Intervals (I)	2	19593.16	9796.58	7.07*
I x G	2	9760.16	4880.08	3.52*
I x Ss w/in groups	20	27681.33	1384.06	
Total	35	119334.75		

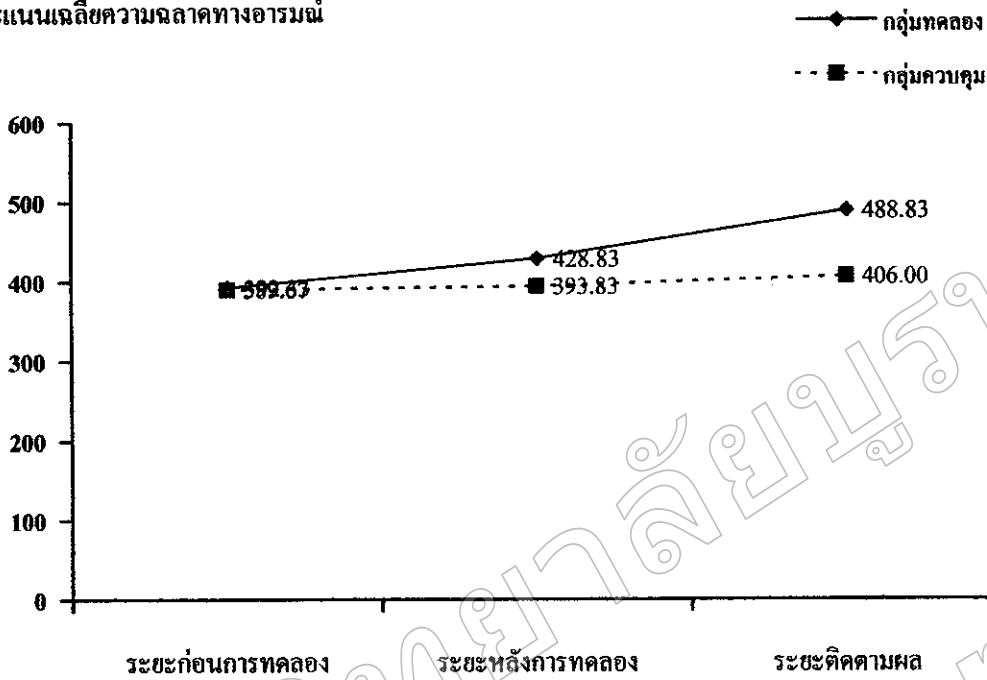
$F_{.05}(1,10) = 4.96$, $F_{.05}(2,20) = 3.49$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ระหว่างระยะเวลาก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์นักเรียน กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่

นั่นคือ วิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลองร่วมกันทำให้เกิดความแตกต่างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ระยะเวลาที่ผ่านไปทำให้ความฉลาดทางอารมณ์โดยภาพรวมของนักเรียนแตกต่างกัน และ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบทำให้ความฉลาดทางอารมณ์โดยภาพรวมของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์

ภาพที่ 6 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

จากภาพที่ 6 พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ ใกล้เคียงกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลมีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ โดยในระยะหลังการทดลอง ของนักเรียน กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม และในระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมเช่นกัน

ดังนั้น จึงพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะของการทดลอง แสดงว่าวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองมีผลต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ร่วมกัน และความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มมากขึ้นตามระยะเวลาและกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตอนที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>
Between groups	1	21.33	21.33	0.00
Within groups	30	75461.16	2515.37	

$F_{.05}(1,21) = 4.33$

ปรับค่า *df* ด้วยวิธีการของ Welch-Satterthwaite (Howell, 1992, p. 451) ได้ค่า $df=21$

จากตารางที่ 7 พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของ นักเรียน ในกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มควบคุมมีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ช่วงก่อนการทดลอง แสดงว่านักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์เท่าเทียมกัน

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>
Between groups	1	3675	3675	1.46
Within groups	30	75461.16	2515.37	

$F_{.05}(1,21) = 4.33$

ปรับค่า *df* ด้วยวิธีการของ Welch-Satterthwaite (Howell, 1992, p. 451) ได้ค่า $df=21$

จากตารางที่ 8 พบว่า ในระยะหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของ นักเรียน ในกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นั่นคือ ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบและวิธีปฏิบัติ มีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกันในระยะหลังการทดลอง

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล

Source of variation	df	SS	MS	F
Between groups	1	20548.08	20584.08	8.18*
Within groups	30	75461.167	2515.37	

$F_{.05}(1,21) = 4.33$

ปรับค่า df ด้วยวิธีการของ Welch-Satterthwaite (Howell, 1992, p. 451) ได้ค่า $df=21$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ในระยะติดตามผล คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ วิธีการทดลองในการใช้โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ ส่งผลให้กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างจากกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผล

ตอนที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ภายในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบย่อยของคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

Source of variation	df	SS	MS	F
Between subjects	5	34780.67		
Interval	2	28489.00	14244.50	5.25*
Error	10	27122.33	2712.23	
Total	17	90392.00		

$F_{.05} (2,10) = 4.10$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ ระยะเวลาในการให้โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบส่งผลให้มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ในระยะการทดลองแตกต่างกัน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลด้วยวิธีทดสอบของนิวแมน-คูลส์

	ระยะก่อนการทดลอง	ระยะหลังการทดลอง	ระยะติดตามผล
$\bar{X}$	392.33	428.83	488.83
392.33	-	36.50	96.50*
428.83		-	60.00
488.83			-
r		2	3
q.95(r,10) $\sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$		3.15	3.88
q.95(r,10)		66.97	82.49

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

q .95 (r,10) (SQRT (MSE/n))

จากตารางที่ 11 พบว่า นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ ในระยะก่อนการทดลองต่ำกว่าระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ในระยะติดตามผลแตกต่างจากระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์กับนักเรียนในระยะหลังการทดลองและติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองแต่ไม่แตกต่างกันในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล แสดงว่าผลการให้เทคนิคแม่แบบทำให้ความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นและยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาหลังจากหยุดให้โปรแกรมแล้วในระยะติดตามอีกด้วย

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มควบคุม

Source of variation	df	SS	MS	F
Between subjects	5	12999.17		
Interval	2	864.33	432.17	7.73*
Error	10	559	55.90	
Total	17	14422.50		

$F_{.05}(2,10) = 4.10$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน กลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นั่นคือ ในกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลแตกต่างกัน

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มควบคุมเป็นรายคู่
ในระบะก่อนการทดลอง ระบะหลังการทดลองและระบะติดตามผลด้วยวิธีทดสอบ
ของนิวแมน-คูลต์

	ระบะก่อนการทดลอง	ระบะหลังการทดลอง	ระบะติดตามผล
$\bar{X}$	389.67	393.83	406.00
389.66	-	4.17	16.33*
393.83		-	12.17*
406			-
r		2	3
q.95(r,10)		3.15	3.88
q.95(r,10) $\sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$		9.61	11.84

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

q .95 (r,10) (SORT (MSE/n))

จากตารางที่ 13 พบว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์
ในระบะหลังการทดลองและระบะก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ
ระบะติดตามผลแตกต่างจากระบะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนน
เฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนในระบะหลังการทดลองและระบะติดตามผลแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย สรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทาง
อารมณ์ในระบะติดตามผลสูงกว่าระบะก่อนการทดลอง และระบะหลังการทดลอง แต่ในระบะหลัง
การทดลองและระบะติดตามผลนั้น ไม่แตกต่างกัน